

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Π.Ε. Νοτίου Τομέα

Μάρτιος 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΟΒΑΡΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

- Η χρήση των εμβολίων, οδήγησε να εξαφανιστούν από το πλανήτη μας θανατηφόρες ασθένειες όπως για παράδειγμα η ευλογιά.
- Προφυλάσσει από κάποιες μορφές καρκίνου, όπως ο καρκίνος του τραχήλου της μήτρας και ο καρκίνος του ήπατος.
- Άλλες ασθένειες ευρίσκονται υπό έλεγχο, όπως ο τύφος, ο τυφοειδής πυρετός, ο άνθρακας, η πανώλη, η διφθερίτιδα, η πολιομυελίτιδα, η λύσσα και λίγα περιστατικά δηλώνονται κάθε χρόνο.
- Ο εμβολιασμός προλαμβάνει 2-3 εκ. θανάτους ετησίως.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΕΝΑ ΕΜΒΟΛΙΟ

- Με τα εμβόλια εισάγουμε στον οργανισμό τον ίδιο τον μικροοργανισμό (ιό ή μικρόβιο), νεκρό ή εξασθενημένο, ή αντιγόνο ("κομμάτι") από τον μικροοργανισμό.
- Με τον τρόπο αυτό διεγείρουμε τον οργανισμό να παράγει δικά του αντισώματα τα οποία κατευθύνονται εναντίον του συγκεκριμένου μικροοργανισμού.
- Έτσι εάν στο μέλλον προσπαθήσει να μπει στον οργανισμό μας, ο συγκεκριμένος μικροοργανισμός, τα αντισώματα που ήδη υπάρχουν θα τον εξουδετερώσουν και δεν θα αρρωστήσουμε.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΕΝΗΛΙΚΩΝ (2019)

Νόσος	Εμβόλιο	19-26 ετών	27-59 ετών	60-64 ετών	>65 ετών
Γρίπης	Γρίπης	1 δόση ετησίως		1 δόση ετησίως	
Τέτανος-Διφτερίτιδα	Td/Tdap	Υποκαταστήστε μία δόση Td με Tdap ή Tdap-IPV, στη συνέχεια Td κάθε 10 χρόνα			
Ιλαρά-Ερυθρά-Παρωτί τιδα	MMR	1-2 δόσεις ανάλογα με ιστορικό εμβολιασμών*			
Ανεμοβλογιά	VAR	2 δόσεις			
Ερπης Ζωστήρας	HZV			1 δόση	
Καρκίνος Τραχήλου Μήτρας	HPV	3 δόσεις			
Πνευμονικοκκική Νόσος	PCV13		1 δόση		1 δόση
Πνευμονικοκκική Νόσος	PPSV23		1-2 δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		1 δόση
Ηπατίτιδα Α	HepA			2 δόσεις	
Ηπατίτιδα Β	HepB			3 δόσεις	
Μηνιγγίτιδες	MenACWY		1ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		
Μηνιγγίτιδα Β	MenB		2-3 δόσεις ανάλογα με το εμβόλιο		
Αιμόφιλο Ινφλουέντζα	Hib		1-3 δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		
		Συστήνεται για ενήλικες που πληρούν το ηλικιακό κριτήριο και δεν έχουν αποδεικτικό προηγούμενο εμβολιασμού ή νόσησης			
		Συστήνεται για ενήλικες με συνοδές ιατρικές καταστάσεις (ομάδες αυξημένου κινδύνου) ή άλλες ενδείξεις			
*		Για γεννηθέντες μετά το 1970			
		Δεν συστήνεται			

ΠΡΩΤΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ: Η ΗΛΙΚΙΑ

- Εμβόλια που πρέπει να γίνονται σε όλα τα άτομα άνω των 60 ετών και χορηγούνται δωρεάν :
- Γρίπης
- Πνευμονιόκοκκου
- Έρπητα ζωστήρα

ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ

- διαβήτης
- άσθμα
- χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ)
- χρόνια καρδιακά νοσήματα
- ανοσοκαταστολή
- κάπνισμα
- αλκοολισμός

Ο εμβολιασμός στα άτομα των ομάδων υψηλού κινδύνου παρέχεται δωρεάν

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΙΠΗ

Η γρίπη είναι μια ίωση και οφείλεται στον ιό της που μεταδίδεται από το ένα άτομο στο άλλο συνήθως με :

- Τα σταγονίδια που διασκορπίζονται στο περιβάλλον με το φτέρνισμα, ή με τον βήχα κάποιου που έχει φανερή ή και κρυφή ίωση (δηλαδή έχει γρίπη, πριν αυτή εκδηλωθεί)
- Τα αντικείμενα που έχουν μολυνθεί, δηλαδή έχουν μολυσμένα σταγονίδια όπως χαρτιά, εφημερίδες, γραφεία, ποτήρια, ή ακόμη και από τις συνήθεις χειραψίες.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΓΡΙΠΗΣ

Μπορεί να εμφανιστούν ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω:

- Πυρετός
- Βήχας
- Ρινική καταρροή
- Πόνος στο λαιμό
- Κεφαλαλγία
- Μυαλγίες
- Καταβολή/Ρίγη
- Έμετοι και διάρροιες

ΑΝΤΙΓΡΙΠΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ

- Το αντιγριπικό εμβόλιο παρασκευάζεται από αδρανοποιημένους ιούς της γρίπης.
- Η σύνθεση του εμβολίου προπαρασκευάζεται ξεχωριστά κάθε χρόνο και γι' αυτό επιβάλλεται η ζήτηση και χρήση του ετήσιου εμβολίου που αναγράφεται στο κουτί
- Ο εμβολιασμός έναντι του ιού της γρίπης πρέπει να γίνεται τον Οκτώβριο, εφόσον από το Νοέμβριο έως τον Μάρτιο υπάρχουν συνήθως περίοδοι με εξάρσεις γρίπης.
- Το αντιγριπικό εμβόλιο είναι ασφαλές και καλά ανεκτό. Οι ανεπιθύμητες ενέργειές του είναι σχετικά σπάνιες και ήπιες και περιλαμβάνουν τοπικές αντιδράσεις στο σημείο της χορήγησης, και σπανιότερα καταβολή, μυαλγίες, και χαμηλό πυρετό.
- Η διάρκεια δράσης του είναι 6 μήνες.

Ο ΑΝΤΙΓΡΙΠΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΝΕΤΑΙ

- Σε άτομα άνω των 60 ετών,
- Στα άτομα με χρόνια προβλήματα υγείας,
- Στις εγκύους,
- Σε όλους τους εργαζομένους στο χώρο της υγείας,
- Στα άτομα που έρχονται σε επαφή με βρέφη μικρότερα των 6 μηνών,
- Σε όσους φροντίζουν άτομα που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου.

ΠΝΕΥΜΟΝΙΟΚΟΚΚΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Οι σοβαρότερες μορφές της πνευμονιοκοκκικής νόσου περιλαμβάνουν:

Πνευμονία – Μηνιγγίτιδα - Βακτηριαιμία

Συμπτώματα της νόσου:

- πυρετός, ρίγη
- παραγωγικός βήχας
- θωρακικό άλγος
- δύσπνοια
- αδυναμία

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ έναντι πνευμονιόκοκκου

Υπάρχουν **2 τύποι εμβολίων** κατά του πνευμονιόκοκκου:

- Εμβόλιο που δημιουργεί αντισώματα έναντι 13 στελεχών (PCV13)
- Εμβόλιο που δημιουργεί αντισώματα έναντι 23 στελεχών του πνευμονιόκοκκου (PPSV23)
  - α) Εάν δεν έχει προηγηθεί εμβολιασμός στο παρελθόν συστήνεται μια μόνο δόση του PCV13, ακολουθούμενη τουλάχιστον ένα χρόνο μετά από μια μόνο δόση του PPSV23.
  - β) Εάν έχει προηγηθεί εμβολιασμός με PPSV23 σε ηλικία μεγαλύτερη των 65 ετών συστήνεται μετά από τουλάχιστον 1 χρόνο μια δόση του PCV13.

ΕΡΠΗΣ ΖΩΣΤΗΡ

Ο έρπητας ζωστήρας είναι μια ιογενής λοίμωξη και εμφανίζεται ως ένα **επώδυνο εξάνθημα με φυσαλίδες**.

Προκαλείται από την επαναδραστηριοποίηση του ιού της ανεμοβλογιάς - ζωστήρα (είναι ο ίδιος ιός που προκαλεί την ανεμοβλογιά).

Συνήθως εμφανίζεται ως μια ενιαία λωρίδα (ζωστήρ) σε μια πλευρά του σώματος.

Συμπτώματα - Συχνότητα

- **Πόνος** στην πληγείσα περιοχή που μπορεί να είναι σοβαρός και παρατεταμένος. Όταν διαρκεί περισσότερο από τρεις μήνες ονομάζεται μεθερπητική νευραλγία.
- Άλλες επιπλοκές μπορεί να περιλαμβάνουν ουλές, δερματικές λοιμώξεις, απώλεια όρασης ή ακοής, πνευμονία και/ή νευρολογικές επιπλοκές.
- **1 στους 3** ανθρώπους θα αναπτύξει έρπητα ζωστήρα κατά τη διάρκεια της ζωής τους (κυρίως ηλικιωμένοι).

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ έναντι έρπητα ζωστήρα

Το εμβόλιο κατά το έρπητα ζωστήρα:

- Περιέχει ζώντες εξασθενημένους ιούς,
- Παρέχεται δωρεάν σε άτομα ηλικίας άνω των 70 ετών,
- Είναι ασφαλές για τους ανθρώπους ηλικίας 70 - 79 ετών,
- Συνιστάται μία μόνο δόση εμβολίου

Ο εμβολιασμός συνιστάται και για εκείνους που είχαν προσβληθεί στο παρελθόν από λοίμωξη έρπητα ζωστήρα. Ωστόσο, θα πρέπει να περιμένετε τουλάχιστον ένα χρόνο μετά από ένα επεισόδιο του έρπητα ζωστήρα για να κάνετε το εμβόλιο

ΑΛΛΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

- Εμβόλιο ιλαράς ερυθράς παρωτίδας (MMR),
- Εμβόλιο ανεμοβλογιάς (VAR),
- Εμβόλιο ηπατίτιδας Α (HepA),
- Εμβόλιο ηπατίτιδας Β (HepB),
- Εμβόλιο μηνιγγιτιδοκόκκου τετραδύναμο, συζευγμένο (MenACWY),
- Εμβόλιο μηνιγγιτιδοκόκκου ομάδος Β, πρωτεϊνικό (MenB-4C ή MenB-FHbp),
- Εμβόλιο αιμόφιλου ινφλουένζας τύπου b, συζευγμένο (Hib),
- Εμβόλιο τετάνου διφθερίτιδας και ακυτταρικού κοκκύτη (Td/Tdap),
- Εμβόλια ταξιδιωτών (κίτρινος πυρετός, τύφος).

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

- Τα εμβόλια είναι ασφαλή γιατί ελέγχονται και πληρούνται όλες οι προδιάγραφες ασφάλειας και ποιότητας από εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς.
- Η ταυτόχρονη χορήγηση εμβολίων δεν επιβαρύνει το ανοσοποιητικό σύστημα.
- Πολλές λοιμώξεις μεταδίδονται ανεξάρτητα από τις συνθήκες υγιεινής.
- Η φυσική νόσηση μπορεί να έχει πολύ σοβαρές συνέπειες για τον ασθενή, οι οποίες αποφεύγονται με τον εμβολιασμό.
- Τα νοσήματα που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό εμφανίζονται σπάνια. Ο στόχος είναι η εμβολιαστική κάλυψη να είναι πλήρης.
- Απόψεις που αμφισβητούν την αξία των εμβολίων είναι αντιεπιστημονικές και βάζουν σε κίνδυνο την υγεία και τη ζωή όσων τις υιοθετούν και όσων εξαρτώνται από αυτούς αλλά και γενικότερα του κοινωνικού συνόλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Π.Ε. Νοτίου Τομέα